

The Relationship Between Digital Literacy and Financial Literacy on Entrepreneurial Intentions of Youth in Maha Sarakham Province

Piyawan Yangkham¹, and Nava Masaunjik²

^{1,2}Faculty of Management Science, Rajabhat Maha Sarakham University, Thailand

¹E-mail: piyawan_ting@hotmail.com, ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0002-7078-1872>

²Corresponding author: E-mail: navallou@hotmail.com, ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0001-8217-8475>

Received 14/04/2025

Revised 16/04/2025

Accepted 16/05/2025

Abstract

Background and aim: In the era of digital economy and society, digital literacy and financial literacy are regarded as essential skills that significantly influence youth decision-making in entrepreneurship. This is especially evident in the context of Maha Sarakham Province, which serves as an educational hub in northeastern Thailand. The objectives of this study were: (1) to examine the influence of digital literacy on entrepreneurial intentions among youth in Maha Sarakham Province, and (2) to examine the influence of financial literacy on entrepreneurial intentions among youth in the same context.

Research Methodology: This study employed a quantitative research approach. The sample consisted of 400 youths aged between 14 and 17 years residing in the Mueang District of Maha Sarakham Province. A purposive sampling technique was used, and data were collected using a structured questionnaire. The data were analyzed using stepwise multiple regression analysis to examine the relationship and influence of independent variables on entrepreneurial intention, with the level of statistical significance set at 0.05.

Research Results: The findings revealed that digital literacy, comprising technical, cognitive, and socio-emotional skills, was positively related to and significantly influenced entrepreneurial intention, with a predictive value (R^2) of 0.340. Regarding financial literacy, comprising knowledge, behavior, and attitude components, financial attitude exerted the strongest influence on entrepreneurial intention. The model explained 44.4% of the variance in entrepreneurial intention ($R^2 = 0.444$), highlighting the importance of financial perspective and attitude in motivating youth toward entrepreneurship.

Conclusion: The results indicate that both digital literacy and financial literacy significantly influence entrepreneurial intentions among youth in Maha Sarakham Province. In particular, socio-emotional digital skills and financial attitude are critical factors that enhance confidence, initiative, and decision-making in youth entrepreneurial pursuits. It is recommended that educational systems and local policy initiatives promote the development of these competencies to cultivate a new generation of capable and motivated entrepreneurs.

Keywords: Digital Literacy; Financial Literacy; Entrepreneurial Intentions; Youth; Maha Sarakham Province

ความสัมพันธ์ระหว่างความรู้ดิจิทัลและความฉลาดรู้ทางการเงินที่มีต่อความตั้งใจในการเป็นผู้ประกอบการ ของเยาวชนในจังหวัดมหาสารคาม

ปิยะวรรณ ยางคำ¹ และนาว่า มาสวนจิก²

^{1,2}คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

บทคัดย่อ

ภูมิหลังและวัตถุประสงค์: ในยุคเศรษฐกิจและสังคมดิจิทัล ความรู้ดิจิทัลและความฉลาดรู้ทางการเงินถือเป็นทักษะสำคัญที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจของเยาวชนในการเป็นผู้ประกอบการ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในบริบทของจังหวัดมหาสารคามซึ่งเป็นศูนย์กลางการศึกษาในภาคตะวันออกเฉียงเหนือของประเทศไทย การศึกษานี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) เพื่อศึกษาอิทธิพลของความรู้ดิจิทัลกับความตั้งใจในการเป็นผู้ประกอบการของเยาวชนในจังหวัดมหาสารคาม และ 2) เพื่ออิทธิพลของความฉลาดรู้ทางการเงินกับความตั้งใจในการเป็นผู้ประกอบการของเยาวชนในจังหวัดมหาสารคาม

ระเบียบวิธีการวิจัย: การวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ กลุ่มตัวอย่างคือเยาวชนอายุระหว่าง 14-17 ปี ที่อาศัยอยู่ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม จำนวน 400 คน ซึ่งได้มาจากการสุ่มตัวอย่างแบบเจาะจงโดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บข้อมูล และใช้การวิเคราะห์ถดถอยเชิงพหุแบบขั้นตอน (Stepwise Multiple Regression Analysis) เพื่อตรวจสอบความสัมพันธ์และอิทธิพลของตัวแปรอิสระต่อความตั้งใจในการเป็นผู้ประกอบการ โดยกำหนดระดับนัยสำคัญทางสถิติไว้ที่ 0.05

ผลการวิจัย: ผลการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่า ความรู้ดิจิทัลซึ่งประกอบด้วยทักษะด้านเทคนิค ความคิด และสังคมอารมณ์ มีความสัมพันธ์และอิทธิพลเชิงบวกต่อความตั้งใจในการเป็นผู้ประกอบการของเยาวชน โดยมีค่าความสามารถในการพยากรณ์รวม (R^2) เท่ากับ 0.340 และในส่วนของความฉลาดรู้ทางการเงินซึ่งประกอบด้วยองค์ประกอบด้านความรู้ พฤติกรรม และทัศนคติทางการเงิน พบว่าทัศนคติทางการเงินมีอิทธิพลสูงสุดต่อความตั้งใจในการเป็นผู้ประกอบการ โดยสามารถพยากรณ์ความแปรปรวนของความตั้งใจได้ร้อยละ 44.4 ($R^2 = 0.444$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งสะท้อนถึงความสำคัญของมุมมองและทัศนคติในด้านการเงิน ของเยาวชนในการส่งเสริมแรงจูงใจในการเป็นผู้ประกอบการ

สรุปผล: ผลการวิจัยชี้ให้เห็นว่า ทั้งความรู้ดิจิทัลและความฉลาดรู้ทางการเงินมีอิทธิพลอย่างมีนัยสำคัญต่อความตั้งใจในการเป็นผู้ประกอบการของเยาวชนในจังหวัดมหาสารคาม โดยเฉพาะทักษะด้านสังคมอารมณ์ และทัศนคติทางการเงินซึ่งเป็นปัจจัยที่สามารถส่งเสริมความมั่นใจ ความคิดริเริ่ม และการตัดสินใจในการเริ่มต้นธุรกิจของเยาวชนได้อย่างมีประสิทธิภาพ จึงควรมีการส่งเสริมการพัฒนาองค์ความรู้ทั้งสองด้านในระบบการศึกษาและนโยบายระดับท้องถิ่นเพื่อสร้างผู้ประกอบการรุ่นใหม่ที่มีศักยภาพในอนาคต

คำสำคัญ: ความรู้ดิจิทัล; ความฉลาดรู้ทางการเงิน; ความตั้งใจในการเป็นผู้ประกอบการ; เยาวชน; จังหวัดมหาสารคาม

บทนำ

การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ของประเทศไทยในภาพรวมมีแนวโน้มที่ดีขึ้นอย่างต่อเนื่องจากผลของการยกระดับสุขภาวะ การเข้าถึงโอกาสทางการศึกษา และระดับรายได้ที่เพิ่มขึ้น แต่กลับพบว่ามีทักษะด้านการอ่านหรือการศึกษาหาความรู้ลดลง และมีจำนวนเยาวชนที่ไม่ได้เรียนและไม่ได้ทำงานใด ๆ เพิ่มสูงขึ้น ทำให้ศักยภาพของเยาวชนกลุ่มนี้ไม่ได้ถูกนำมาใช้ประโยชน์และไม่ได้รับการพัฒนา ซึ่งประเด็นด้านการพัฒนาทุนทรัพยากรมนุษย์เชิงคุณภาพเป็นความท้าทายที่สำคัญของไทยมาโดยตลอด จากระบบและคุณภาพการศึกษาที่

มีผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาอยู่ในเกณฑ์ต่ำ จากรายงานขององค์กรเพื่อความร่วมมือทางเศรษฐกิจและการพัฒนาที่ทำการทดสอบความรู้ความเข้าใจของนักเรียน อายุ 15 ปีทั่วโลก ในด้านคณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ และการอ่าน พบว่านักเรียนไทยร้อยละ 59.5 อยู่ในกลุ่มที่ไม่ผ่านเกณฑ์มาตรฐาน และมีนักเรียนไทยเพียงร้อยละ 0.18 ที่ทำคะแนนได้ในระดับสูงกว่าค่ามาตรฐาน ทั้งยังขาดความเชื่อมโยงระหว่างระบบการศึกษาและตลาดแรงงาน และยังไม่มีระบบฐานข้อมูลอุปสงค์และอุปทานกำลังคนของประเทศเพื่อประกอบการวางแผนพัฒนากำลังแรงงาน ที่จะช่วยระบุถึงสมรรถนะและทักษะที่จำเป็นของงานแต่ละอาชีพซึ่งเป็นสิ่งที่ภาคธุรกิจให้ความสำคัญมากกว่าคุณวุฒิทางการศึกษา จึงเป็นข้อจำกัดในการผลิตและยกระดับทักษะแรงงานให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาดและทิศทางการปรับเปลี่ยนโครงสร้างเศรษฐกิจของประเทศสู่ฐานนวัตกรรม ที่มีแนวโน้มความต้องการทักษะที่เกี่ยวข้องกับวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีมากขึ้น อาทิ ความรอบรู้ด้านดิจิทัล การจัดการข้อมูล ปัญญาประดิษฐ์ โค้ดดิ้ง รวมไปถึงทักษะที่เทคโนโลยีไม่สามารถทดแทนได้ รวมทั้งการเสริมสร้างความรู้พื้นฐานทางธุรกิจ โดยเฉพาะความรู้และทักษะของเยาวชนและผู้ประกอบการด้านดิจิทัล การเงิน การตลาดยุคใหม่ การเข้าถึงตลาดส่งออก รูปแบบธุรกิจต่าง ๆ แนวคิดเศรษฐกิจสร้างสรรค์และการใช้ประโยชน์จากทุนทางวัฒนธรรม รวมทั้งทักษะเชิงลึกตามความต้องการเฉพาะด้านของสาขาและประเภทธุรกิจ ตลอดจนเตรียมความพร้อมให้ผู้ประกอบการสามารถรับมือกับสภาพการแข่งขันของตลาดยุคใหม่ ที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วและรุนแรง รวมถึงการดำเนินธุรกิจอย่างยั่งยืนที่คำนึงถึงสิ่งแวดล้อม สังคม และธรรมาภิบาล เพื่อให้สามารถแข่งขันได้ในระดับสากล (สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2565)

ในปี 2021 Global University Entrepreneurial Spirit Students' Survey (GUESSS) ได้มีการสำรวจนักศึกษามหาวิทยาลัยทั่วโลก มีความสนใจที่จะเป็นผู้ประกอบการมากขึ้น ประมาณร้อยละ 35 โดยมีการวางแผนที่จะก่อตั้งธุรกิจของตนเองภายในห้าปีหลังจากสำเร็จการศึกษา และข้อมูลจาก Global Entrepreneurship Monitor (GEM) พบว่าประมาณ ร้อยละ 30 ของผู้ประกอบการรุ่นใหม่ทั่วโลกดำเนินธุรกิจที่ใช้เทคโนโลยีเป็นหลัก (Astri et al., 2023) โดยการส่งเสริมให้นักเรียน นักศึกษา และประชาชนมีความตั้งใจและศักยภาพในการเป็นผู้ประกอบการ ต้องมีการส่งเสริมและสนับสนุนความรู้ดิจิทัล และความฉลาดรู้ทางการเงิน (Indri et al., 2022)

ประเทศไทย มุ่งเป้าหมายการพัฒนาประเทศให้มีระบบเศรษฐกิจและสังคมที่เรียกว่า “Digital Thailand” ในปีพ.ศ. 2570 การพัฒนาประเทศสู่การเป็น Digital Thailand จะมุ่งพัฒนาบริการและแพลตฟอร์มดิจิทัลเพื่อสนับสนุนการเป็นรัฐบาลดิจิทัลเต็มรูปแบบ ส่งเสริมให้มีการบูรณาการเชื่อมโยงข้อมูลระหว่างหน่วยงานภาครัฐ ส่งเสริมให้ผู้ประกอบการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมดิจิทัลในการผลิตสินค้าและบริการเพื่อการแข่งขันและยกระดับขีดความสามารถของประเทศ โดยดำเนินการด้านการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานดิจิทัลที่มีประสิทธิภาพสูงครอบคลุมทั่วประเทศขับเคลื่อนเศรษฐกิจด้วยเทคโนโลยีดิจิทัล สร้างสังคมคุณภาพด้วยเทคโนโลยีดิจิทัล ปรับเปลี่ยนภาครัฐสู่การเป็นรัฐบาลดิจิทัล พัฒนากำลังคนให้พร้อมเข้าสู่ยุคเศรษฐกิจและสังคมดิจิทัล และสร้างความเชื่อมั่นในการใช้เทคโนโลยีดิจิทัล (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2566)

ทั้งนี้คณะผู้วิจัยได้ทบทวนวรรณกรรมเกี่ยวกับความรู้ดิจิทัล โดยการทบทวนวรรณกรรมจาก ปิยธิดา ลอเอี่ยม, มนต์ตา ตูลย์เมธการ, และสุรัชย์ มีชาญ (2564) Ng (2012) และ Fazil, Ahmad, & Yusof (2022) ประกอบด้วย ทักษะดิจิทัลด้านเทคนิค (Technical Digital Skills) ทักษะดิจิทัลด้านความคิด Cognitive Digital Skills) ทักษะดิจิทัลด้านสังคมและอารมณ์ (Social-Emotional Digital Skills) ความฉลาดรู้ทางการเงิน โดยการทบทวนวรรณกรรมจาก มุทิตา ย่องไทยสง (2566) ธนาการแห่งประเทศไทย (2565) และ OECD,

2021 ประกอบด้วย ความรู้ทางการเงิน (Financial Knowledge) พฤติกรรมทางการเงิน (Financial Behavior) ทศนคติทางการเงิน (Financial Attitude) และความตั้งใจในการเป็นผู้ประกอบการ โดยการทบทวนวรรณกรรมจาก Dabbous & Boustani (2023), Liñán & Chen (2009), และ Zaremohzzabieh et al. (2016)

จากเหตุผลที่กล่าวมาข้างต้นผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษางานวิจัยเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างความรู้ดิจิทัลและความฉลาดรู้ทางการเงินที่มีต่อความตั้งใจในการเป็นผู้ประกอบการของเยาวชนในจังหวัดมหาสารคาม โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาเพื่อทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างความรู้ดิจิทัลกับความตั้งใจในการเป็นผู้ประกอบการของเยาวชนในจังหวัดมหาสารคาม และเพื่อทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างความฉลาดรู้ทางการเงินกับความตั้งใจในการเป็นผู้ประกอบการของเยาวชนในจังหวัดมหาสารคาม ประโยชน์ที่ได้จากงานวิจัยสามารถอธิบายความสัมพันธ์ระหว่างความรู้ดิจิทัลและความฉลาดรู้ทางการเงินที่มีต่อความตั้งใจในการเป็นผู้ประกอบการของเยาวชนในจังหวัดมหาสารคาม เพื่อใช้ในการวางแผนเพิ่มจำนวนเยาวชนที่มีทักษะที่เกี่ยวข้องจำเป็นด้านความรู้ดิจิทัล ด้านความฉลาดรู้ทางการเงิน และด้านการเป็นผู้ประกอบการ

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาอิทธิพลความรู้ดิจิทัลกับความตั้งใจในการเป็นผู้ประกอบการของเยาวชนในจังหวัดมหาสารคาม
2. เพื่อศึกษาอิทธิพลความฉลาดรู้ทางการเงินกับความตั้งใจในการเป็นผู้ประกอบการของเยาวชนในจังหวัดมหาสารคาม

สมมติฐานการวิจัย

H1 ความรู้ดิจิทัล มีความสัมพันธ์และผลกระทบต่อความตั้งใจในการเป็นผู้ประกอบการของเยาวชนในจังหวัดมหาสารคาม ประกอบด้วย

H1.1 ทักษะดิจิทัลด้านเทคนิคมีอิทธิพลต่อความตั้งใจในการเป็นผู้ประกอบการของเยาวชนในจังหวัดมหาสารคาม

H1.2 ทักษะดิจิทัลด้านความคิดมีอิทธิพลต่อความตั้งใจในการเป็นผู้ประกอบการของเยาวชนในจังหวัดมหาสารคาม

H1.3 ทักษะดิจิทัลด้านสังคมและอารมณ์มีอิทธิพลต่อความตั้งใจในการเป็นผู้ประกอบการของเยาวชนในจังหวัดมหาสารคาม

H2 ความฉลาดรู้ทางการเงิน มีความสัมพันธ์และผลกระทบต่อความตั้งใจในการเป็นผู้ประกอบการของเยาวชนในจังหวัดมหาสารคาม ประกอบด้วย

H2.1 ความรู้ทางการเงินมีอิทธิพลต่อความตั้งใจในการเป็นผู้ประกอบการของเยาวชนในจังหวัดมหาสารคาม

H2.2 พฤติกรรมทางการเงินมีอิทธิพลต่อความตั้งใจในการเป็นผู้ประกอบการของเยาวชนในจังหวัดมหาสารคาม

H2.3 ทศนคติทางการเงินมีอิทธิพลต่อความตั้งใจในการเป็นผู้ประกอบการของเยาวชนในจังหวัดมหาสารคาม

การทบทวนวรรณกรรม

1. แนวคิดเกี่ยวกับความรู้ดิจิทัล

ความรู้ดิจิทัล หมายถึง ความสามารถเข้าใจและใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยีที่มีอยู่ในปัจจุบันและอนาคต รวมถึงการตระหนักถึงความสำคัญของการปรับตัวกับการเปลี่ยนแปลงทางดิจิทัล การทราบถึงความปลอดภัยของข้อมูล ความเข้าใจในการใช้งานเทคโนโลยีอย่างมีสติ และการพัฒนาทักษะที่จำเป็นในโลกที่เต็มไปด้วยเทคโนโลยีที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว

Siddike (2010) ได้กล่าวถึงความสำคัญของความรู้ดิจิทัล มีดังนี้

1. การเติบโตทางเศรษฐกิจ คือ สามารถส่งเสริมการเติบโตทางเศรษฐกิจสำหรับองค์กรที่พึ่งพา ICT
2. ลดช่องว่างทางดิจิทัล คือ สามารถส่งเสริมการถ่ายโอน ICT จากประเทศพัฒนาแล้วไปยังประเทศกำลังพัฒนาเพื่อลดช่องว่างทางดิจิทัล
3. ปรับปรุงคุณภาพชีวิต คือ ปรับปรุงการจ้างงานและคุณภาพชีวิตในสภาพแวดล้อมดิจิทัล
4. รับรองกระบวนการเรียนรู้ คือ รับประกันคุณภาพและประสิทธิภาพของกระบวนการเรียนรู้
5. เพิ่มผลผลิต คือ สามารถส่งเสริมผลผลิตผ่านการใช้เทคโนโลยี
6. การเข้าถึงข้อมูล คือ สามารถส่งเสริมการเข้าถึงข้อมูลบนอินเทอร์เน็ตเพื่อการตัดสินใจที่ทันต่อที่
7. อีคอมเมิร์ซและการเพิ่มโอกาสทางธุรกิจ คือ สามารถให้ประโยชน์จากอีคอมเมิร์ซและเพิ่มโอกาสทางธุรกิจและผลผลิต

8. การดึงดูดการลงทุนจากต่างประเทศ คือ สามารถดึงดูดการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศได้เนื่องจากมีทักษะที่จำเป็น

9. ช่วยให้คิด เขียน และเรียนรู้ คือ สามารถช่วยให้เยาวชนคิด เขียน เรียนรู้ และแก้ปัญหาได้

10. การเพิ่มแรงจูงใจ คือ สามารถกระตุ้นแรงจูงใจของนักเรียนในการเรียนรู้

Ng (2012) ได้พัฒนา “โมเดลการรู้เท่าทันดิจิทัล” (Digital Literacy Model) ที่ผสมผสานทักษะเหล่านี้ไว้ใน 3 มิติ ได้แก่

1. มิติด้านเทคนิค เป็นความสามารถของบุคคลในการใช้ทักษะด้านเทคนิคหรือการปฏิบัติงานในการใช้งานเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร (ICT) เพื่อการเรียนรู้และกิจกรรมต่าง ๆ
2. มิติด้านความคิด เป็นความสามารถในการใช้การคิดเชิงวิพากษ์เพื่อสืบค้น ประเมิน และจัดการข้อมูลดิจิทัลในสภาพแวดล้อมออนไลน์
3. มิติด้านสังคมและอารมณ์ เป็นความรับผิดชอบของบุคคลในการสื่อสาร การเข้าสังคม และการเรียนรู้ผ่านระบบออนไลน์ ซึ่งรวมถึงการมีจริยธรรมในการใช้งานออนไลน์ การปกป้องความเป็นส่วนตัวในโลกเสมือน และการตระหนักรู้เมื่อมีภัยคุกคามทางดิจิทัลเกิดขึ้น รวมถึงความสามารถในการจัดการกับภัยคุกคามเหล่านั้นอย่างเหมาะสม

จากการทบทวนเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องสามารถสรุปองค์ประกอบของความรู้ดิจิทัล ถือเป็นทักษะสำคัญในศตวรรษที่ 21 ที่ทุกคนควรมี โดยสามารถแบ่งออกได้เป็น 3 ด้าน ได้แก่ 1) ทักษะดิจิทัลด้านเทคนิค 2) ทักษะดิจิทัลด้านความคิด 3) และทักษะดิจิทัลด้านสังคมและอารมณ์ (ปิยธิดา ลอเอี่ยม, มณฑา ตูลย์เมธารการ, และสุรัช มีชาญ, 2564; Ng, 2012; Fazil, Ahmad, & Yusof, 2022) ทั้งสามด้านนี้ล้วนมีความสำคัญต่อการใช้ชีวิต การเรียนรู้ และการทำงานในยุคที่เทคโนโลยีเป็นส่วนหนึ่งของทุกกิจกรรมในสังคมอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้

2. แนวคิดเกี่ยวกับความรู้ดิจิทัล

ความฉลาดรู้ทางการเงิน หมายถึง ความสามารถในการเข้าใจและใช้ความฉลาดรู้ทางการเงินอย่างมีประสิทธิภาพในการตัดสินใจเกี่ยวกับการเงินส่วนบุคคลและการบริหารจัดการทรัพยากรทางการเงินอย่างเหมาะสม

ความฉลาดรู้ทางการเงินเป็นปัจจัยสำคัญที่จะช่วยส่งเสริมให้บุคคลมีความเป็นอยู่ทางการเงินที่ดี สามารถผ่านพ้นความท้าทายต่าง ๆ ได้อย่างมั่นคง อาทิ ความท้าทายทางเศรษฐกิจ โดยเฉพาะอย่างยิ่งจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคโควิด-19 ที่กระทบต่อภาคประชาชนและธุรกิจในวงกว้างเป็นระยะเวลานาน ส่งผลให้เกิดหนี้สินภาคครัวเรือนที่เพิ่มสูงขึ้น ด้านสังคมที่ประเทศไทยกำลังเข้าสู่สังคมสูงวัยอย่างสมบูรณ์และด้านเทคโนโลยีที่มีการพัฒนาอย่างต่อเนื่องพลดลือกให้เกิดเทคโนโลยีทางการเงินในรูปแบบใหม่และมีการใช้งานอย่างแพร่หลายจนเกิดเป็นความปกติใหม่ในสังคม แต่ในอีกด้านหนึ่งเทคโนโลยีก็อาจนำมาซึ่งภัยทางการเงินที่อาจเกิดได้จากหลายสาเหตุ เช่น ความซับซ้อนหลากหลายของผลิตภัณฑ์ความประมาทหรือการขาดความรู้เข้าใจในการใช้งานของผู้ใช้ ธนาคารแห่งประเทศไทย (ธปท.) ตระหนักถึงความท้าทายต่าง ๆ ที่อาจเกิดขึ้นและให้ความสำคัญกับการสร้างภูมิคุ้มกันทางการเงินโดยการส่งเสริมให้ประชาชนมีทักษะทางการเงินที่ดีร่วมกับการติดตามผ่านการสำรวจทักษะทางการเงินของคนไทย เพื่อให้ทราบระดับทักษะและพัฒนาการทางการเงิน ซึ่งเป็นข้อมูลประกอบการกำหนดนโยบายการส่งเสริมความฉลาดรู้ทางการเงินที่เหมาะสม

สำหรับด้านทักษะทางการเงินดิจิทัลและการตระหนักรู้เรื่องภัยทางการเงิน พบว่าคนไทยมีทัศนคติและพฤติกรรมในด้านการเงินดิจิทัลไม่ดีนัก โดยมีคนไทยเพียงร้อยละ 34.8 และร้อยละ 21.0 ที่ได้คะแนนในเรื่องทัศนคติและพฤติกรรมด้านการเงินดิจิทัล แม้คนไทยส่วนใหญ่ร้อยละ 73.3 จะมีความรู้ในด้านการเงินดิจิทัล ขณะที่เรื่องการตระหนักรู้เรื่องภัยทางการเงินพบสัดส่วนผู้ที่เคยประสบเหตุการณ์ภัยทางการเงินไม่สูงนัก โดยในภาพรวมคนไทยประมาณร้อยละ 8.3 เคยประสบภัยทางการเงินอย่างใดอย่างหนึ่ง ซึ่งภัยทางการเงินที่คนไทยพบมากที่สุดคือ การถูกหลอกให้ลงทุนในผลิตภัณฑ์ทางการเงินที่เป็นการหลอกลวงที่มีสัดส่วนร้อยละ 5.4 ทั้งนี้ พบว่ากลุ่มที่ใช้บริการทางการเงินผ่านช่องทางอิเล็กทรอนิกส์มีแนวโน้มที่จะมีทักษะทางการเงินดิจิทัลดีกว่ากลุ่มที่ไม่ได้ใช้บริการฯ ทว่ากลับมีแนวโน้มที่จะเจอเหตุการณ์ภัยทางการเงินในสัดส่วนที่สูงกว่ากลุ่มที่ไม่ได้ใช้บริการฯ เช่นเดียวกับผู้ที่มีระดับทักษะทางการเงินที่ดีก็จะมีคะแนนทักษะทางการเงินดิจิทัลสูงกว่าแต่พบกับเหตุการณ์ภัยทางการเงินมากกว่ากลุ่มที่มีระดับทักษะทางการเงินที่ต่ำกว่า อย่างไรก็ตามการวัดผลในด้านทักษะทางการเงินดิจิทัลและการตระหนักรู้เรื่องภัยทางการเงินในครั้งนี้อาจยังวัดผลได้ไม่ครอบคลุมถึงบริบทต่าง ๆ ที่อาจเกี่ยวข้อง รวมถึงเป็นการสำรวจครั้งแรก จึงยังต้องติดตามพัฒนาการและพัฒนาความครบถ้วนและความครอบคลุมของคำถามต่อไป (ธนาคารแห่งประเทศไทย, 2565)

สามารถสรุปได้ว่า องค์ประกอบหลักของความฉลาดรู้ทางการเงิน ประกอบด้วย 3 ด้าน (ธนาคารแห่งประเทศไทย, 2565; มูทิตา ย่องไทยสง, 2566; OECD, 2021) ดังนี้ 1) ความรู้ทางการเงิน (Financial Knowledge) หมายถึง ความเข้าใจเกี่ยวกับแนวคิดทางการเงินพื้นฐาน เช่น การออม การลงทุน หนี้สิน ดอกเบี้ย เงินเพื่อ ความเสี่ยงทางการเงิน และการบริหารงบประมาณ ซึ่งเป็นพื้นฐานสำคัญที่ช่วยให้บุคคลสามารถตัดสินใจทางการเงินได้อย่างมีเหตุผล 2) พฤติกรรมทางการเงิน (Financial Behavior) หมายถึง วิธีการที่บุคคลนำความฉลาดรู้ทางการเงินไปปรับใช้ในชีวิตประจำวัน เช่น การวางแผนการเงิน การใช้จ่ายอย่างมีวินัย การออมอย่างสม่ำเสมอ การลงทุนอย่างรอบคอบ และการบริหารหนี้สินอย่างมีประสิทธิภาพ และ 3) ทัศนคติทางการเงิน (Financial Attitude) หมายถึง ทัศนคติ ความเชื่อ และค่านิยมของบุคคลที่มีต่อการจัดการทางการเงิน เช่น การมองเห็นความสำคัญของการออม การลงทุนอย่างรอบคอบ และความตระหนักรู้

เกี่ยวกับผลกระทบของการตัดสินใจทางการเงิน ซึ่งมีผลต่อพฤติกรรมการใช้จ่ายและการวางแผนการเงินในระยะยาว

3. ความตั้งใจในการเป็นผู้ประกอบการ

ความตั้งใจในการเป็นผู้ประกอบการ เป็นความตั้งใจที่จะก่อตั้งและเป็นเจ้าของธุรกิจใหม่ กิจกรรมการเป็นผู้ประกอบการถือเป็นพฤติกรรมที่วางแผนไว้ซึ่งได้รับอิทธิพลจากปัจจัยต่างๆ เช่น ปัจจัยทางปัญญาและพฤติกรรม ภูมิหลังส่วนบุคคล ความรู้ และทักษะด้านเทคโนโลยี ตลอดจนสภาพแวดล้อมทางเศรษฐกิจและสังคม การเปลี่ยนแปลงด้านกฎระเบียบและเทคโนโลยี (Dabbous & Boustani, 2023)

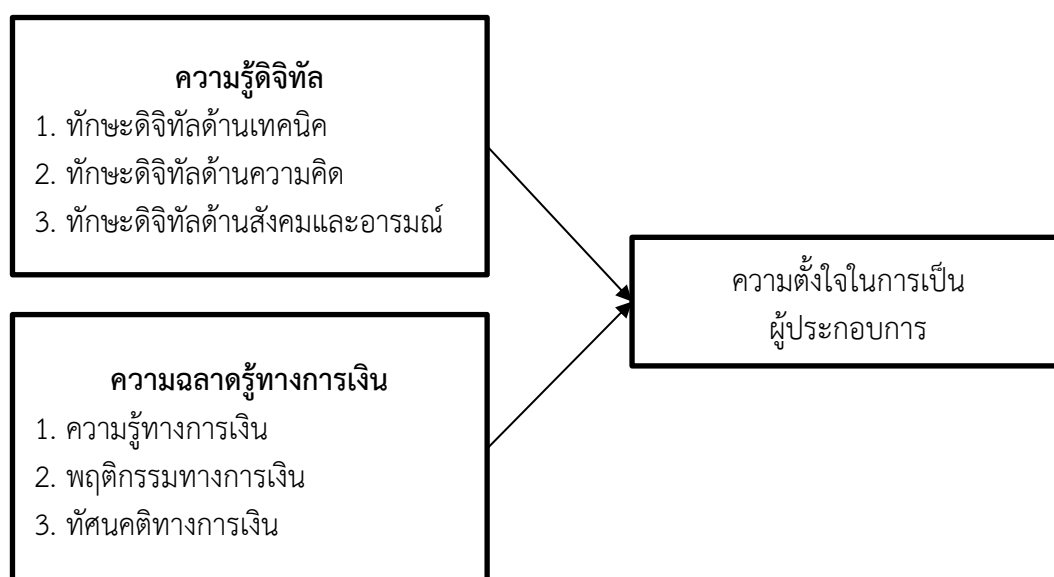
Liñán & Chen (2009) และ Zaremohzzabieh et al. (2016) ได้กล่าวถึงองค์ประกอบของความตั้งใจในการเป็นผู้ประกอบการ ได้แก่

1. ความพร้อมที่จะทำทุกอย่างเพื่อเป็นผู้ประกอบการ
2. เป้าหมายในอาชีพคือการเป็นผู้ประกอบการ
3. ความพยายามเริ่มต้นและบริหารบริษัทของตัวเอง
4. ความคิดอย่างจริงจังที่จะเริ่มต้นทำธุรกิจ

สามารถสรุปได้ว่า ความตั้งใจในการเป็นผู้ประกอบการ เป็นการมีความมุ่งมั่นและต้องการสร้างและบริหารธุรกิจของตนเองในอนาคต เริ่มตั้งแต่การวางแผน การพัฒนาและดำเนินธุรกิจ โดยมีความเข้าใจทางธุรกิจและมีทักษะพื้นฐานที่จำเป็นทางธุรกิจ (Dabbous & Boustani, 2023; Liñán & Chen, 2009; Zaremohzzabieh et al., 2016)

กรอบแนวคิดในการวิจัย

จากการศึกษากรอบแนวคิดทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความสัมพันธ์ระหว่างความรู้ดิจิทัลและความฉลาดรู้ทางการเงินที่มีต่อความตั้งใจในการเป็นผู้ประกอบการของเยาวชนในจังหวัดมหาสารคาม ได้กรอบแนวคิดในการวิจัยดังนี้



แผนภาพ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย เรื่องความสัมพันธ์ระหว่างความรู้ดิจิทัลและความฉลาดรู้ทางการเงินที่มีต่อความตั้งใจในการเป็นผู้ประกอบการของเยาวชนในจังหวัดมหาสารคาม

จากแผนภาพ ตัวแปรความรู้ดิจิทัล มีองค์ประกอบย่อย 3 ด้าน ได้แก่ 1) ทักษะดิจิทัลด้านเทคนิค 2) ทักษะดิจิทัลด้านความคิด 3) และทักษะดิจิทัลด้านสังคมและอารมณ์ (ปิยธิดา ลอเอี่ยม, มนตา ตูลย์เมธากร, และสุรัช มีชาญ, 2564; Ng, 2012; Fazil, Ahmad, & Yusof, 2022) ตัวแปรความฉลาดรู้ทางการเงิน มีองค์ประกอบย่อย 3 ด้าน ได้แก่ 1) ความรู้ทางการเงิน 2) พฤติกรรมทางการเงิน 3) ทศนคติทางการเงิน (ธนาคารแห่งประเทศไทย, 2565; มุทิตา ย่องไทยสง, 2566; OECD, 2021) และตัวแปรความตั้งใจในการเป็นผู้ประกอบการ ไม่มีองค์ประกอบย่อย (Dabbous & Boustani, 2023; Liñán & Chen, 2009; Zaremohzzabieh et al., 2016)

ระเบียบวิธีวิจัย

การวิจัยเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างความรู้ดิจิทัลและความฉลาดรู้ทางการเงินที่มีต่อความตั้งใจในการเป็นผู้ประกอบการของเยาวชนในจังหวัดมหาสารคามครั้งนี้ คณะผู้ศึกษาวิจัยได้กำหนดขอบเขตของการศึกษาดังนี้

1) ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ เยาวชนที่มีอายุเกิน 14 ปีบริบูรณ์ แต่ยังไม่ถึง 18 ปีบริบูรณ์ ไม่ทราบขนาดของประชากรที่แน่นอน

กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ เยาวชนที่มีอายุเกิน 14 ปีบริบูรณ์ แต่ยังไม่ถึง 18 ปีบริบูรณ์ ที่อาศัยอยู่ในเขตอำเภอเมืองจังหวัดมหาสารคาม จำนวน 385 คน โดยใช้สูตร Cochran (1953) เนื่องจากไม่ทราบขนาดของประชากรที่แน่นอน เพื่อให้ได้ข้อมูลเพิ่มขึ้นและง่ายต่อการกำหนดกลุ่มตัวอย่าง จึงเก็บกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 400 คน ใช้การสุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง และทำการแจกแบบสอบถามแบบออฟไลน์

2) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล สำหรับการวิจัยเชิงปริมาณครั้งนี้ คือ แบบสอบถาม (Questionnaire) แบบสอบถามความสัมพันธ์ระหว่างความรู้ดิจิทัลและความฉลาดรู้ทางการเงินที่มีต่อความตั้งใจในการเป็นผู้ประกอบการของเยาวชนในจังหวัดมหาสารคาม ที่คณะผู้วิจัยสร้างขึ้นตามวัตถุประสงค์การวิจัย และคำถามวิจัยเป็นฐาน (Baseline) จากนั้นทำการสร้างแบบสอบถามจากการทบทวนวรรณกรรมเอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ประกอบด้วย ความคิดเห็นเกี่ยวกับความรู้ดิจิทัล ได้แก่ ทักษะดิจิทัลด้านเทคนิค จำนวน 5 ข้อ ทักษะดิจิทัลด้านความคิด จำนวน 5 ข้อ และทักษะดิจิทัลด้านสังคมและอารมณ์ จำนวน 5 ข้อ ความคิดเห็นเกี่ยวกับความฉลาดรู้ทางการเงิน ได้แก่ ความรู้ทางการเงิน จำนวน 5 ข้อ พฤติกรรมทางการเงิน จำนวน 5 ข้อ และทัศนคติทางการเงิน จำนวน 5 ข้อ และความคิดเห็นเกี่ยวกับความตั้งใจในการเป็นผู้ประกอบการ ใช้แบบสอบถามมาจาก Liñán & Chen (2009) และ Zaremohzzabieh et al. (2016) จำนวน 4 ข้อ และเพิ่มเติมให้สอดคล้องกับนิยามศัพท์ จำนวน 2 ข้อ รวมเป็นจำนวน 6 ข้อ และใช้มาตรวัดแบบประมาณค่า 5 ระดับ (Rating Scale) ตามรูปแบบ Likert Scale ผลการทดสอบความเชื่อมั่นของเครื่องมือด้วยค่าสัมประสิทธิ์อัลฟา (α : Alpha coefficient) ตามวิธีของ Cronbach พบว่า ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาครอนบาคทั้งฉบับเท่ากับ 0.982 โดยตัวแปรความรู้ดิจิทัล มีค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาครอนบาค 0.964 ตัวแปรความฉลาดรู้ทางการเงิน มีค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาครอนบาค 0.965 และตัวแปรความตั้งใจในการเป็นผู้ประกอบการ มีค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาครอนบาค 0.958 และค่าอำนาจจำแนกรายข้อ มีค่าระหว่าง 0.440-0.882

3) การเก็บรวบรวมข้อมูล

- 3.1) คณะผู้วิจัยสำรวจเยาวชนในจังหวัดมหาสารคาม ตามจำนวนกลุ่มตัวอย่าง 400 คน ใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบตามความสะดวก
- 3.2) ดำเนินการจัดทำแบบสอบถามมีจำนวน 400 ชุด เท่ากับกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้
- 3.3) ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลจากเยาวชนในจังหวัดมหาสารคาม
- 3.4) นำแบบสอบถามที่ได้จากการสอบถามทั้งหมดมาตรวจสอบความสมบูรณ์ ได้เท่ากับ 400 ชุด และลงรหัสเพื่อประมวลผลข้อมูลต่อไป
- 4) การวิเคราะห์ข้อมูล และสถิติที่ใช้
- ใช้สถิติทดสอบสมมติฐานการวิจัย คือ การวิเคราะห์ถดถอยเชิงพหุแบบขั้นตอน (Stepwise Multiple Regression Analysis) โดยได้กำหนดนัยสำคัญทางสถิติไว้ที่ระดับ 0.05

ผลการวิจัย

จากวัตถุประสงค์การวิจัยข้อที่ 1 เพื่อทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างความรู้ดิจิทัลกับความตั้งใจในการเป็นผู้ประกอบการของเยาวชนในจังหวัดมหาสารคาม ผลการวิจัยดังตารางที่ 1-3 พบว่า

1) การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างความรู้ดิจิทัล ประกอบด้วย ทักษะดิจิทัลด้านเทคนิค (TDS) ทักษะดิจิทัลด้านความคิด (CDK) และทักษะดิจิทัลด้านสังคมและอารมณ์ (SDS) กับความตั้งใจในการเป็นผู้ประกอบการโดยรวม (ENT) โดยพิจารณาจากค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์

การทดสอบสมมติฐานแบบจำลองการวิเคราะห์ที่ 1

$$ENT = a + \beta_1 TDS + \beta_2 CDK + \beta_3 SDS$$

ตารางที่ 1 ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างความรู้ดิจิทัลกับความตั้งใจในการเป็นผู้ประกอบการของเยาวชน

ตัวแปร	TDS	CDK	SDS	ENT	Tolerance	VIF
TDS	1.000	0.789*	0.795*	0.546*	0.301	3.319
CDK		1.000	0.797*	0.535*	0.299	3.341
SDS			1.000	0.543*	0.292	3.429
ENT				1.000		

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 1 พบว่า ตัวแปรอิสระทั้ง 3 ด้าน มีความสัมพันธ์กันระหว่างตัวแปร จึงได้มีการวิเคราะห์ค่า Tolerance อยู่ระหว่าง 0.292 - 0.301 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ขั้นต่ำที่ต้องมากกว่า 0.1 ส่วนค่า VIF มีค่าระหว่าง 3.319-3.429 ซึ่งมีค่าน้อยกว่า 10 แสดงว่าทุกตัวแปรอิสระมีความสัมพันธ์กันแต่ไม่ก่อให้เกิดปัญหา Multicollinearity (Black, 2006) ดังนั้น จึงสรุปได้ว่าตัวแปรอิสระทั้ง 3 ตัวแปร มีความเหมาะสมที่จะนำไปใช้ในการวิเคราะห์ถดถอยเชิงพหุแบบขั้นตอน (Stepwise Multiple Regression Analysis)

ผลการวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างความรู้ดิจิทัลกับความตั้งใจในการเป็นผู้ประกอบการพบว่า ทักษะดิจิทัลด้านเทคนิค (TDS) มีค่า $r = 0.546$ ทักษะดิจิทัลด้านความคิด (CDK) มีค่า $r = 0.535$ และทักษะดิจิทัลด้านสังคมและอารมณ์ (SDS) มีค่า $r = 0.543$ มีความสัมพันธ์เชิงบวกกับความตั้งใจในการเป็นผู้ประกอบการ (ENT) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตารางที่ 2 ค่าสถิติที่ได้จากการค้นหาตัวแปรพยากรณ์ที่ดีของความรู้ดิจิทัล กับความตั้งใจในการเป็นผู้ประกอบการของเยาวชน โดยใช้วิธีการวิเคราะห์ถดถอยเชิงพหุแบบขั้นตอน

Model	R	R ²	R ² _{adj}	SE _{est}	F
1	0.546 ^a	0.298	0.296	0.557	1690.143*
2	0.575 ^b	0.331	0.327	0.545	190.133*
3	0.583 ^c	0.340	0.335	0.541	50.790*

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

Model 1 Predictors: (Constant), TDS

Model 2 Predictors: (Constant), TDS, SDS

Model 3 Predictors: (Constant), TDS, SDS, CDK

จากตารางที่ 2 พบว่า การวิเคราะห์ถดถอยเชิงพหุแบบขั้นตอน เพื่อพยากรณ์ตัวแปรความรู้ดิจิทัล ได้แก่ ทักษะดิจิทัลด้านเทคนิค (TDS) ทักษะดิจิทัลด้านความคิด (CDK) และทักษะดิจิทัลด้านสังคมและอารมณ์ (SDS) กับความตั้งใจในการเป็นผู้ประกอบการ (ENT) สามารถอธิบายได้ดังนี้

เมื่อนำตัวแปรอิสระที่มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์กับตัวแปรตามมากที่สุด ได้แก่ ทักษะดิจิทัลด้านเทคนิค (TDS) ทักษะดิจิทัลด้านสังคมและอารมณ์ (SDS) และทักษะดิจิทัลด้านความคิด (CDK) แล้วนำมาวิเคราะห์ถดถอยเชิงพหุแบบขั้นตอน พบว่า สามารถอธิบายความแปรปรวนต่อตัวแปรตามความตั้งใจในการเป็นผู้ประกอบการ (ENT) ได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์การพยากรณ์ เท่ากับ 0.340 ($R^2 = 0.340$, $p < .05$) แสดงว่าตัวแปรอิสระ ทักษะดิจิทัลด้านเทคนิค (TDS) ทักษะดิจิทัลด้านสังคมและอารมณ์ (SDS) และทักษะดิจิทัลด้านความคิด (CDK) ตัวแปรอิสระอธิบายความแปรปรวนของความตั้งใจได้เพียง 34% ซึ่งสะท้อนว่ายังมีปัจจัยอื่นนอกเหนือจากทักษะดิจิทัลที่ส่งผลต่อความตั้งใจ เช่น แรงจูงใจส่วนบุคคล โอกาสทางเศรษฐกิจท้องถิ่น หรือการเข้าถึงแหล่งเงินทุน นอกจากนี้ แม้ค่า Beta ของตัวแปรทั้งหมดจะมีความนัยสำคัญทางสถิติ แต่ขนาดอิทธิพล (Effect Size) อยู่ในระดับปานกลาง (0.180-0.234) คือ การพัฒนาทักษะดิจิทัลแต่ละด้าน จำเป็นต้องใช้ทรัพยากรหรือนโยบายเสริมอย่างไรเพื่อแปลงผลลัพธ์ทางสถิติเป็นข้อเสนอเชิงนโยบาย

ตารางที่ 3 ค่าสถิติที่ได้จากการวิเคราะห์ความรู้ดิจิทัล กับความตั้งใจในการเป็นผู้ประกอบการของเยาวชน โดยใช้วิธีการวิเคราะห์ถดถอยเชิงพหุแบบขั้นตอน

Predictors	Unstandardized (b)	S.E.	Standardized Beta (β)	t-value	P-value
(Constant)	1.590	0.184		8.628	0.000*
TDS	0.245	0.078	0.234	3.153	0.002*
SDS	0.213	0.075	0.214	2.827	0.005*
CDK	0.180	0.075	0.180	2.406	0.017*

$n = 400$, $R = 0.583$ $R^2 = 0.340$, Adjusted $R^2 = 0.335$, $SE_{est} = 0.541$, $F = 50.790^*$

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 3 ผลการวิเคราะห์ถดถอยเชิงพหุแบบขั้นตอนของตัวแปรพยากรณ์ พบว่า ตัวแปรอิสระทักษะดิจิทัลด้านเทคนิค (TDS) ทักษะดิจิทัลด้านสังคมและอารมณ์ (SDS) และทักษะดิจิทัลด้านความคิด (CDK) สามารถพยากรณ์ผลกระทบที่มีต่อตัวแปรตาม ความตั้งใจในการเป็นผู้ประกอบการ (ENT) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์ของตัวพยากรณ์ในรูปคะแนนดิบ (b) เท่ากับ 0.245, 0.213, และ 0.180 ตามลำดับ ตัวพยากรณ์ในรูปคะแนนมาตรฐาน (β) เท่ากับ 0.234, 0.214, และ 0.180 ตามลำดับ และมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ (R) เท่ากับ 0.583 มีค่าอำนาจในการพยากรณ์ (R^2) เท่ากับ 0.340 และมีอำนาจในการพยากรณ์ได้ ร้อยละ 34.0 มีค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐานในการพยากรณ์ (SE_{est}) เท่ากับ 0.541 และมีค่าคงที่ของสมการในรูปคะแนนดิบ (a) เท่ากับ 1.590

สมการพยากรณ์ในรูปคะแนนดิบ

$$\hat{Y} = 1.590 + 0.245TDS + 0.213SDS + 0.180CDK$$

สมการพยากรณ์ในรูปคะแนนมาตรฐาน

$$\hat{Z} = 0.234TDS + 0.214SDS + 0.180CDK$$

ตารางที่ 4 สรุปผลการทดสอบสมมติฐาน

สมมติฐาน	ผลการทดสอบสมมติฐาน
H1 ความรู้ดิจิทัล มีความสัมพันธ์และผลกระทบต่อความตั้งใจในการเป็นผู้ประกอบการของเยาวชนในจังหวัดมหาสารคาม	ยอมรับสมมติฐาน
H1.1 ทักษะดิจิทัลด้านเทคนิคมีอิทธิพลต่อความตั้งใจในการเป็นผู้ประกอบการของเยาวชนในจังหวัดมหาสารคาม	ยอมรับสมมติฐาน
H1.2 ทักษะดิจิทัลด้านความคิดมีอิทธิพลต่อความตั้งใจในการเป็นผู้ประกอบการของเยาวชนในจังหวัดมหาสารคาม	ยอมรับสมมติฐาน
H1.3 ทักษะดิจิทัลด้านสังคมและอารมณ์มีอิทธิพลต่อความตั้งใจในการเป็นผู้ประกอบการของเยาวชนในจังหวัดมหาสารคาม	ยอมรับสมมติฐาน

จากวัตถุประสงค์การวิจัยข้อที่ 2 เพื่อทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างความฉลาดรู้ทางการเงินกับความตั้งใจในการเป็นผู้ประกอบการของเยาวชนในจังหวัดมหาสารคาม ผลการวิจัยดังตารางที่ 4-6 พบว่า

2) การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างความฉลาดรู้ทางการเงิน ประกอบด้วย ด้านความรู้ทางการเงิน (FIK) ด้านพฤติกรรมทางการเงิน (FIB) และด้านทัศนคติทางการเงิน (FIA) กับความตั้งใจในการเป็นผู้ประกอบการโดยรวม (ENT) โดยพิจารณาจากค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์

การทดสอบสมมติฐานแบบจำลองการวิเคราะห์ที่ 2

$$ENT = a + \beta_1 FIK + \beta_2 FIB + \beta_3 FIA$$

ตารางที่ 5 ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างความฉลาดรู้ทางการเงิน กับความตั้งใจในการเป็นผู้ประกอบการของเยาวชน

ตัวแปร	FIK	FIB	FIA	ENT	Tolerance	VIF
FIK	1.000	0.707*	0.592*	0.511*	0.471	2.124
FIB		1.000	0.657*	0.557*	0.412	2.426
FIA			1.000	0.634*	0.536	1.866

ตัวแปร	FIK	FIB	FIA	ENT	Tolerance	VIF
ENT				1.000		

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 5 พบว่า ตัวแปรอิสระทั้ง 3 ด้าน มีความสัมพันธ์กันระหว่างตัวแปร จึงได้มีการวิเคราะห์ค่า Tolerance อยู่ระหว่าง 0.412 - 0.536 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ขั้นต่ำที่ต้องมากกว่า 0.1 ส่วนค่า VIF มีค่าระหว่าง 1.866-2.426 ซึ่งมีค่าน้อยกว่า 10 แสดงว่าทุกตัวแปรอิสระมีความสัมพันธ์กันแต่ไม่ก่อให้เกิดปัญหา Multicollinearity (Black, 2006) ดังนั้น จึงสรุปได้ว่าตัวแปรอิสระทั้ง 3 ตัวแปร มีความเหมาะสมที่จะนำไปใช้ในการวิเคราะห์ถดถอยเชิงพหุแบบขั้นตอน (Stepwise Multiple Regression Analysis)

ผลการวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างความฉลาดรู้ทางการเงิน กับความตั้งใจในการเป็นผู้ประกอบการ พบว่า ด้านความรู้ทางการเงิน (FIK) มีค่า $r = 0.511$ ด้านพฤติกรรมทางการเงิน (FIB) มีค่า $r = 0.557$ และทักษะจิตด้านสังคมและอารมณ์ (FIA) มีค่า $r = 0.634$ มีความสัมพันธ์เชิงบวกกับความตั้งใจในการเป็นผู้ประกอบการ (ENT) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตารางที่ 6 ค่าสถิติที่ได้จากการค้นหาตัวแปรพยากรณ์ที่ดีของความฉลาดรู้ทางการเงินกับความตั้งใจในการเป็นผู้ประกอบการของเยาวชน โดยใช้วิธีการวิเคราะห์ถดถอยเชิงพหุแบบขั้นตอน

Model	R	R ²	R ² _{adj}	SE _{est}	F
1	0.634 ^a	0.402	0.401	0.514	267.564*
2	0.661 ^b	0.437	0.434	0.500	24.555*
3	0.666 ^c	0.444	0.439	0.497	4.856*

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

Model 1 Predictors: (Constant), FIA

Model 2 Predictors: (Constant), FIA, FIB

Model 3 Predictors: (Constant), FIA, FIB, FIK

จากตารางที่ 6 พบว่า การวิเคราะห์ถดถอยเชิงพหุแบบขั้นตอน เพื่อพยากรณ์ตัวแปรความฉลาดรู้ทางการเงิน ได้แก่ ด้านความรู้ทางการเงิน (FIK) ด้านพฤติกรรมทางการเงิน (FIB) และด้านทัศนคติทางการเงิน (FIA) กับความตั้งใจในการเป็นผู้ประกอบการ (ENT) สามารถอธิบายได้ดังนี้

เมื่อนำตัวแปรอิสระที่มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์กับตัวแปรตามมากที่สุด ได้แก่ ด้านทัศนคติทางการเงิน (FIA) ด้านพฤติกรรมทางการเงิน (FIB) และด้านความรู้ทางการเงิน (FIK) แล้วนำมาวิเคราะห์ถดถอยเชิงพหุแบบขั้นตอน พบว่า สามารถอธิบายความแปรปรวนต่อตัวแปรตามความตั้งใจในการเป็นผู้ประกอบการ (ENT) ได้ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์การพยากรณ์ เท่ากับ 0.444 ($R^2 = 0.444$, $p < .05$) แสดงว่าตัวแปรอิสระ ด้านทัศนคติทางการเงิน (FIA) ด้านพฤติกรรมทางการเงิน (FIB) และด้านความรู้ทางการเงิน (FIK) สามารถพยากรณ์อิทธิพลที่มีต่อตัวแปรตามความตั้งใจในการเป็นผู้ประกอบการ (ENT) ได้ร้อยละ 44.4 อีก 55.6% ที่เหลืออาจเกิดจากตัวแปรแทรกซ้อนอื่นๆ เช่น การสนับสนุนจากครอบครัว การเรียนรู้จากโซเชียลมีเดีย หรือแรงจูงใจทางสังคม ซึ่งหากรวมอยู่ในการวิจัยในอนาคต อาจเพิ่มประสิทธิภาพของแบบจำลอง

ตารางที่ 7 ค่าสถิติที่ได้จากการวิเคราะห์ความฉลาดรู้ทางการเงินกับความตั้งใจในการเป็นผู้ประกอบการของเยาวชน โดยใช้วิธีการวิเคราะห์ถดถอยเชิงพหุแบบขั้นตอน

Predictors	Unstandardized (b)	S.E.	Standardized Beta (β)	t-value	P-value
(Constant)	1.073	0.178		6.016	0.000*
FIA	0.464	0.053	0.444	8.681	0.000*
FIB	0.185	0.060	0.180	3.085	0.002*
FIK	0.110	0.050	0.120	2.204	0.028*

$n = 400$, $R = 0.666$, $R^2 = 0.444$, Adjusted $R^2 = 0.439$, $SE_{est} = 0.497$, $F = 4.856^*$

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 7 ผลการวิเคราะห์ถดถอยเชิงพหุแบบขั้นตอนของตัวแปรพยากรณ์ พบว่า ตัวแปรอิสระ ด้านทัศนคติทางการเงิน (FIA) ด้านพฤติกรรมทางการเงิน (FIB) และด้านความรู้ทางการเงิน (FIK) สามารถพยากรณ์ผลกระทบที่มีต่อตัวแปรตาม ความตั้งใจในการเป็นผู้ประกอบการ (ENT) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์ของตัวพยากรณ์ในรูปคะแนนดิบ (b) เท่ากับ 0.464, 0.185, และ 0.110 ตามลำดับ ตัวพยากรณ์ในรูปคะแนนมาตรฐาน (β) เท่ากับ 0.444, 0.180, และ 0.120 ตามลำดับ และมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ (R) เท่ากับ 0.666 มีค่าอำนาจในการพยากรณ์ (R^2) เท่ากับ 0.444 และมีอำนาจในการพยากรณ์ได้ ร้อยละ 44.4 มีค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐานในการพยากรณ์ (SE_{est}) เท่ากับ 0.497 และมีค่าคงที่ของสมการในรูปคะแนนดิบ (a) เท่ากับ 1.073

สมการพยากรณ์ในรูปคะแนนดิบ

$$\hat{Y} = 1.073 + 0.464FIA + 0.185FIB + 0.110FIK$$

สมการพยากรณ์ในรูปคะแนนมาตรฐาน

$$\hat{Z} = 0.444FIA + 0.180FIB + 0.120FIK$$

ตารางที่ 8 สรุปผลการทดสอบสมมติฐาน

สมมติฐาน	ผลการทดสอบสมมติฐาน
H2 ความฉลาดรู้ทางการเงิน มีความสัมพันธ์และผลกระทบต่อความตั้งใจในการเป็นผู้ประกอบการของเยาวชนในจังหวัดมหาสารคาม	ยอมรับสมมติฐาน
H2.1 ความรู้ทางการเงินมีอิทธิพลต่อความตั้งใจในการเป็นผู้ประกอบการของเยาวชนในจังหวัดมหาสารคาม	ยอมรับสมมติฐาน
H2.2 พฤติกรรมทางการเงินมีอิทธิพลต่อความตั้งใจในการเป็นผู้ประกอบการของเยาวชนในจังหวัดมหาสารคาม	ยอมรับสมมติฐาน
H2.3 ทัศนคติทางการเงินมีอิทธิพลต่อความตั้งใจในการเป็นผู้ประกอบการของเยาวชนในจังหวัดมหาสารคาม	ยอมรับสมมติฐาน

อภิปรายผลการวิจัย

ในส่วนนี้ ผู้วิจัยอภิปรายผลตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย และลักษณะความสัมพันธ์ของตัวแปร ซึ่งสามารถอธิบายได้ดังนี้

วัตถุประสงค์ที่ 1 เพื่อศึกษาอิทธิพลความรู้ดิจิทัลกับความตั้งใจในการเป็นผู้ประกอบการของเยาวชนในจังหวัดมหาสารคาม และสมมติฐานที่ 1 ความรู้ดิจิทัล มีความสัมพันธ์และผลกระทบต่อความตั้งใจในการเป็นผู้ประกอบการของเยาวชนในจังหวัดมหาสารคาม

ผลการวิจัยนี้ พบว่า ความรู้ดิจิทัล ประกอบด้วย ทักษะดิจิทัลด้านเทคนิค ทักษะดิจิทัลด้านความคิด และทักษะดิจิทัลด้านสังคมและอารมณ์ มีความสัมพันธ์และผลกระทบเชิงบวกต่อความตั้งใจในการเป็นผู้ประกอบการของเยาวชนในจังหวัดมหาสารคาม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($P < 0.05$) เป็นการสนับสนุนสมมติฐานที่ 1 ซึ่งความเข้าถึงเทคโนโลยีในเขตเมือง และนโยบายสนับสนุนของสถาบันการศึกษาในพื้นที่ อาจมีผลให้ทักษะดิจิทัลมีอิทธิพลสูง สอดคล้องกับงานวิจัยของ Fazil, Ahmad, & Yusof (2022) ได้ศึกษาทักษะดิจิทัลในการจุดประกายความตั้งใจในการเป็นผู้ประกอบการของนักศึกษาปริญญาตรี สาขาการบัญชี พบว่า ทักษะดิจิทัลด้านเทคนิคและทักษะดิจิทัลด้านสังคมและอารมณ์ มีอิทธิพลทางบวกต่อความตั้งใจในการเป็นผู้ประกอบการของนิสิตบัญชี สอดคล้องกับงานวิจัยของ Onwubuya & Ikechukwu (2023) ได้ศึกษาความรู้ด้านดิจิทัลและความตั้งใจในการเป็นผู้ประกอบการของนักศึกษาด้านธุรกิจการศึกษาศึกษาในสถาบันอุดมศึกษา พบว่า ความรู้ดิจิทัล ประกอบด้วย ทักษะด้านเทคโนโลยี การสื่อสารทางดิจิทัล ความปลอดภัยทางดิจิทัล และความรู้ด้านสื่อ มีอิทธิพลเชิงบวกกับความตั้งใจในการเป็นผู้ประกอบการ และสอดคล้องกับงานวิจัยของ Suryani & Chaniago (2023) ได้ศึกษาความรู้ด้านดิจิทัลมีผลกระทบต่อนความตั้งใจในการเป็นผู้ประกอบการ: การศึกษาเกี่ยวกับนักศึกษาอาชีวศึกษา พบว่า ความรู้ด้านดิจิทัลมีอิทธิพลเชิงบวกต่อความตั้งใจในการเป็นผู้ประกอบการ

วัตถุประสงค์ที่ 2 เพื่อศึกษาอิทธิพลความฉลาดรู้ทางการเงินกับความตั้งใจในการเป็นผู้ประกอบการของเยาวชนในจังหวัดมหาสารคาม และสมมติฐานที่ 2 ความฉลาดรู้ทางการเงิน มีความสัมพันธ์และผลกระทบต่อนความตั้งใจในการเป็นผู้ประกอบการของเยาวชนในจังหวัดมหาสารคาม

ผลการวิจัยนี้ พบว่า ความฉลาดรู้ทางการเงิน ประกอบด้วย ด้านความรู้ทางการเงิน ด้านพฤติกรรมทางการเงิน และด้านทัศนคติทางการเงิน มีความสัมพันธ์และผลกระทบเชิงบวกต่อความตั้งใจในการเป็นผู้ประกอบการของเยาวชนในจังหวัดมหาสารคาม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($P < 0.05$) ซึ่งเป็นการสนับสนุนสมมติฐานที่ 2 สอดคล้องกับงานวิจัยของ Susanti et al. (2021) ได้ศึกษาความรู้ดิจิทัลและความฉลาดรู้ทางการเงินที่มีต่อพฤติกรรมการเป็นผู้ประกอบการของนักศึกษาในช่วงการระบาดของโควิด-19 พบว่า ความฉลาดรู้ทางการเงิน (ด้านความรู้ทางการเงิน ด้านพฤติกรรมทางการเงิน ด้านทัศนคติทางการเงิน) มีอิทธิพลเชิงบวกกับพฤติกรรมการเป็นผู้ประกอบการ และสอดคล้องกับงานวิจัยของ Setyawati et al. (2022) ได้ศึกษาความรู้ด้านดิจิทัลและความรู้ทางการเงินต่อพฤติกรรมการเป็นผู้ประกอบการในวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม พบว่า ความรู้ด้านการเงินมีอิทธิพลเชิงบวกต่อพฤติกรรมการเป็นผู้ประกอบการ

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 ได้ข้อสังเกตความสัมพันธ์ระหว่างความรู้ดิจิทัล มีความสัมพันธ์และผลกระทบเชิงบวกกับความตั้งใจในการเป็นผู้ประกอบการของเยาวชนในจังหวัดมหาสารคาม

1.2 ได้ข้อสังเกตความสัมพันธ์ระหว่างความฉลาดรู้ทางการเงิน มีความสัมพันธ์และผลกระทบเชิงบวกกับความตั้งใจในการเป็นผู้ประกอบการของเยาวชนในจังหวัดมหาสารคาม

1.3 ได้สารสนเทศที่ใช้ในการวางแผนเพิ่มจำนวนเยาวชนที่มีทักษะที่เกี่ยวข้องจำป็นด้านความรู้ดิจิทัล ด้านความรู้ทางการเงิน และด้านการเป็นผู้ประกอบการ

1.4 สถานศึกษา หน่วยงานรัฐ และภาคเอกชน ควรใช้ผลการวิจัยเพื่อออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ที่ส่งเสริมทักษะเหล่านี้ในบริบทของการปลูกฝังเจตคติและการส่งเสริมแรงจูงใจในการเป็นผู้ประกอบการ

2. ข้อเสนอแนะงานวิจัยในอนาคต

2.1 ควรมีการศึกษาผลกระทบและความสัมพันธ์ด้านอื่นๆ ที่มีลักษณะตัวแปรอื่น เช่น การเงินดิจิทัล การตลาดดิจิทัล เป็นต้น เพื่อสามารถนำข้อมูลจากการวิจัยไปประยุกต์ใช้งานได้อย่างมีประสิทธิภาพ

2.2 ควรมีการศึกษาตัวแปรแทรกแซงหรือตัวแปรกำกับ เช่น การสนับสนุนจากครอบครัว หรือแรงจูงใจภายในที่มีผลต่อการตัดสินใจเป็นผู้ประกอบการเพื่อให้เกิดองค์ความรู้ที่ครอบคลุมและลึกซึ้งยิ่งขึ้น

2.3 ควรมีการศึกษาผลกระทบและความสัมพันธ์ด้านอื่นๆ ที่มีกลุ่มตัวอย่างอื่น เช่น ประชาชนทั่วไป ผู้สูงอายุ หรือนักศึกษาระดับอุดมศึกษา เป็นต้น เพื่อสามารถนำข้อมูลจากการวิจัยไปประยุกต์ใช้งานได้อย่างมีประสิทธิภาพ

3. ข้อจำกัดสำหรับงานวิจัย

การนำผลการวิจัยไปใช้ในระดับประเทศหรือภาคอื่นที่นอกเหนือจากการศึกษา อาจจะต้องมีการศึกษาเพิ่มเติม เนื่องจากงานวิจัยศึกษาบริบทเฉพาะจังหวัดมหาสารคามเท่านั้น ทำให้ความรู้ที่ได้จากบริบทจังหวัดมหาสารคามควรถูกนำไปเปรียบเทียบกับบริบทอื่นที่มีความหลากหลายทางเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม เพื่อเสริมความสามารถในการสรุปอ้างอิงทั่วไป (generalizability) ของทฤษฎีที่ใช้และผลการศึกษา ซึ่งจะส่งผลให้ข้อค้นพบสามารถนำไปพัฒนาโมเดลความตั้งใจในการเป็นผู้ประกอบการในบริบทอื่นได้อย่างมีประสิทธิภาพ

เอกสารอ้างอิง

- ธนาคารแห่งประเทศไทย. (2565). รายงานผลการสำรวจทักษะทางการเงินของไทย ปี 2565. กรุงเทพฯ: ธนาคารแห่งประเทศไทย.
- ปิยธิดา ลอเอี่ยม, มนต์ ตูลย์เมธการ และสุรัช มีชาญ. (2564). การพัฒนาแบบวัดการรู้ดิจิทัล (Digital Literacy) แบบพหุมิติของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โดยประยุกต์ใช้โมเดลเชิงโครงสร้าง. *วารสารศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา*, 32(3), 71–86.
- มุกิตา ย่องไทยสง. (2566). การพัฒนาความฉลาดรู้การเงินโดยใช้แนวคิดปรากฏการณ์เป็นฐานของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษา [วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต]. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2566). แนวทางการพัฒนาเครือข่ายความร่วมมือในการพัฒนาทักษะความฉลาดทางดิจิทัลของผู้เรียนทุกช่วงวัยกรณีศึกษาของต่างประเทศและประเทศไทย. สมุทรปราการ: เอส.บี.เค. การพิมพ์.
- สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2565). *แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13 (พ.ศ. 2566 - 2570)*. กรุงเทพฯ: สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ.
- Astri, A. P., Zulfadli, H., Muhammad, L. H., & Mazzlida, M. D. (2023). Digital and entrepreneurial literacy is increasing students' entrepreneurial interest in the technological era. *Proceedings of International Conference on Business Management and Accounting (ICOBIMA)*, 2(1), 34–43.
- Black, K. (2006). *Business statistics for contemporary decision making* (4th ed.). John Wiley and Sons.
- Cochran, W. G. (1953). *Sampling techniques*. John Wiley.
- Dabbous, A., & Boustani, N. M. (2023). Digital explosion and entrepreneurship education: Impact on promoting entrepreneurial intention for business students. *Journal of Risk and Financial Management*, 16(27), 1–21.

- Fazil, N. F., Ahmad, N. L., & Yusof, R. (2022). Digital skills in igniting accounting undergraduates' entrepreneurship intention. *International Business Education Journal*, 15(2), 1–13.
- Indri, S., La Ode Z., Ahsan, Q., Adhe, A. P., & Rahmat, I. (2022). Digital literacy and financial literacy on entrepreneurial behavior in MSMEs. *International Journal of Management and Education in Human Development*, 3(2), 605–609.
- Liñán, F., & Chen, Y.-W. (2009). Development and cross-cultural application of a specific instrument to measure entrepreneurial intentions. *Entrepreneurship Theory and Practice*, 33, 593–617.
- Ng, W. (2012). Can we teach digital natives digital literacy? *Computers & Education*, 59(3), 1065–1078.
- OECD. (2021). *Financial education and youth*. <https://www.oecd.org/daf/fin/financial-education/financial-education-and-youth.htm>
- Onwubuya, U. N., & Ikechukwu, C. O. (2023). Digital literacy and entrepreneurial intentions of business education students in tertiary institutions. *International Journal of Social Sciences and Management Research*, 9(6), 101–112.
- Setyawati, I. S., Zulfadli, L. O., Qasas, A., Pramana, A. A., & Ibrahim, R. (2022). Digital literacy and financial literacy on entrepreneurial behavior in MSMEs (Fishery products for coastal and mining communities, Southeast Sulawesi). *International Journal of Management and Education in Human Development*, 3(2), 605–609.
- Siddike, A. K. (2010). Exploring digital literacy competencies among the library and information professionals of Bangladesh: Problems and recommendations. In *Fifty-Fifth ILA National Conference on Library and Information Science in the Digital Era* (pp. 21–24).
- Suryani, S., & Chaniago, H. (2023). Digital literacy and its impact on entrepreneurial intentions: Studies on vocational students. *International Journal of Administration, Business and Organization*, 4(2), 16–22.
- Susanti, D., Dwijayanti, R., Hardini, H. T., & Bahtia, M. D. (2021). Financial literacy versus digital literacy as a predictor of student entrepreneurs' behavior in the era of the COVID-19 pandemic. *Advances in Social Science, Education and Humanities Research, International Joint Conference on Arts and Humanities 2021*, 618, 999–1004.
- Zaremozhzabieh, Z., Abu Samah, B., Muhammad, M., Omar, S. Z., Bolong, J., & Shaffril, H. A. M. (2016). An investigation into factors influencing rural youth entrepreneurs' intentions to use ICT: A case of Malaysia. *International Journal of Entrepreneurship and Small Business*, 27, 480–504.